

**Länsstyrelsen
Värmland**

Miljöenheten

**BESLUT
2001-06-25**

1(12)
Dnr 231-3354-98

NATURRESERVATET
FRÄKENSJÖMYRARNA
HAGFORS KOMMUN
VÄRMLANDS LÄN

**Länsstyrelsen
Värmland**

Miljöenheten

**Beslut om inrättande av naturreservatet FRÄKENSJÖMYRARNÄ,
Hagfors kommun, Värmlands län**

Innehållsförteckning

LÄNSSTYRELSENS BESLUT	3
Reservatets avgränsning	3
Ändamål med reservatet	3
Föreskrifter	
A. enl 8§ NVL ang rätten att förfoga över fastighet	3
B. enl 9§ NVL ang skyldighet tåla visst intrång	4
C. enl 10§ NVL ang vad allmänheten har att iakttaga	4
D. enl 9§ naturvårdsförordningen ang reservatskötseln	5

MOTIVERING och BESKRIVNING	
Allmän beskrivning	5

Ärendets bakgrund och beredning	8
--	---

Synpunkter i remissomgången	10
------------------------------------	----

Länsstyrelsens bedömning och överväganden	10
--	----

HUR MAN ÖVERKLAGAR	12
--------------------	----

BILAGOR

1. Beslutskarta skala 1:50.000
2. Översiktskarta skala 1:250.000
3. Skötselplan, inkl karta
4. Administrativa data
5. "Hur man överklagar" (Blankett)
6. Sändlista
7. Synpunkter från remissinstanser

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7§ naturvårdslagen (1962:822, omtryckt 1991:641) att förklara det område, som redovisas på beslutskartan (bil 1), som naturreservat. Naturreservatets namn skall vara *Fräkensjömyrarna*

Reservatets avgränsning markeras med ett tjockt streck på karta i bilaga 1. Reservatsgränsen följer fastighetsgräns för nybildad fastighet som skall avstyckas från fastigheten Laggåsen 1:1 i enlighet med köpekontrakt. Naturvårdsverket har i skrivelse 2001-03-05 till lantmäterimyndigheten i Karlstad begärt avstyckning.

Ändamål med reservatet

Ändamålet är att bevara ett naturområde med dess värdefulla myrkomplex, hydrologi och biologiska mångfald. Ändamålet är även att utveckla skogsvegetationen i en riktning där denna långsiktigt närmar sig de strukturer, biologiska innehåll och processer som motsvarar naturskogslandskapets ekosystem i denna region. Vidare är ändamålet att värna om områdets vildmarkskaraktär.

Föreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar Länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9§ naturvårdsförordningen att nedan angivna föreskrifter skall gälla.

A. Föreskrifter enl 8§ naturvårdslagen om inskränkningar i markägares och andra sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och författningar är det förbjudet att

1. avverka skog eller utföra andra ingrepp i skogsvegetationen
2. uppföra byggnad såsom exempelvis jakttorn
3. bedriva täkt av berg eller lösa jordarter
4. gräva, schakta eller utföra andra ingrepp i marken exempelvis anlägga väg
5. anordna upplag
6. sprida kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, rötslam, gödselmedel eller kalk
7. dra fram luftledning eller jordkabel
8. upplåta markområde för tävlingar, läger- eller annan verksamhet som kan medföra föroreningar eller markslitage.
9. bedriva jakt på skogsfågel – tjäder, orre, järpe och ripa - utan att uppgift om avskjutningen årligen inlämnas
10. inplantera för området främmande djur- eller växtart
11. framföra motorfordon i terrängen i annat syfte än uttransport av fälld älg

Föreskrifterna utgör inte hinder för de åtgärder som behövs för att tillgodose ändamålet med reservatet och som är angivna i fastställd skötselplan.

B Föreskrifter enl 9§ naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas tåla att följande åtgärder vidtages för att tillgodose ändamålet med naturreservatet.

Åtgärdernas inriktning framgår närmare av skötselplan, fastställd 2001-06-25

1. Gränsmarkering, vägvisning och information om reservatet.
2. Iordningsställande av vandringsleder och andra anordningar för allmänhetens friluftsliv.
3. Ingrepp i skogsvegetationen genom röjningar i vissa fall och ekologiskt motiverade skogsbränningar.
4. Återställningsåtgärder i vattendrag för att gynna vattenlevande organismer.

C Föreskrifter enl 10§ naturvårdslagen om vad allmänheten har att

iakttaga inom naturreservatet (*Föreskrifterna gäller även markägare och innehavare av särskild rätt*)

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och författningar är det förbjudet att

1. skada eller borttaga naturföremål eller ytbildning
2. plocka eller gräva upp växter, inkl. mossor, lavar och vedsvampar
3. borttaga träd eller buskar, inklusive död ved som lågor och torrträd.
Endast kvistar och grenar från marken får tas till brasved.
4. fånga eller skada däggdjur, fåglar eller grod- och kräldjur liksom att skada deras bo och lekplatser eller ta ägg
5. fånga insekter eller andra evertebrater
6. framföra terränggående motorfordon annat än för uttransport av fälld älg
7. framföra bil annat än på upplåtna vägar (enligt fastställd skötselplan)
8. medföra husdjur som ej hålls kopplat
9. anbringa tavla, skylt eller liknande anordning
10. utan tillstånd av länsstyrelsen anordna tävling (exempelvis orientering) eller liknande verksamhet som kan medföra risk för slitage på mark och vegetation.

Naturvårdsförvaltarens tillstånd krävs vidare för att i organiserad form utnyttja området för turism, undervisning eller undersökningsverksamhet.

Föreskrifterna under C utgör inte hinder för naturvårdsförvaltaren att i överensstämmelse med fastställd skötselplan, utföra naturvårdande åtgärder som behövs för att tillgodose ändamålet med reservatet.

Föreskrifterna utgör heller inte hinder för utövande av jakt och fiske enligt arrendeavtal och allmänt gällande regler .

Föreskrifterna under avsnitt C ovan träder i kraft tre veckor efter den dag författningen utkommit från trycket i länets författningssamlingar.

D Föreskrifter enl 9§ naturvårdsförordningen rörande naturvårdsförvaltningen av reservatet.

1. Länsstyrelsen skall vara naturvårdsförvaltare.
2. Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om naturvårdsförvaltningen genom att fastställa bifogad skötselplan (bilaga 3) daterad 2001-06-25

MOTIVERING OCH BESKRIVNING

Allmän beskrivning

Området utgörs av ett stort sammanhängande myrkomplex i gränslandet mellan Värmland och Dalarna. Det kan som helhet betecknas som ett vildmarksområde, utan bebyggelse, utan genomgående biltrafik och med begränsad framkomlighet pga den stora andelen våtmarker. Reservatsområdet är totalt 1777 hektar stort varav mer än hälften utgörs av myrmark. Myrkomplexet har en direkt fortsättning norrut in i Dalarna och delvis även åt öster och nordost i angränsande marker inom Värmland och dess totala omfattning är cirka 3.000 hektar. Till upplevelsen av "vildmark" bidrar också vetskapen om att varg, björn och lodjur förekommer i området liksom några miljarder mygg.

Området karaktäriseras av växlingen mellan långa myrstråk och fastmarksryggar i ett landskapspräglade mönster där strukturerna är orienterade i nord – syd.

Terrängen är mestadels flack på en nivå kring 300m.ö.h. (280-330 möh). Tallåshöjden i öster skiljer sig markant från resten av området med en högsta höjd på 429 m.ö.h. Därifrån kan större delen av myrkomplexet överblickas. Inne i området begränsas överblicken då fastmarkerna huvudsakligen utgörs av höga moränryggar och myrmarkerna till betydande del är skogklädda.

Skogen består mestadels av mager tallskog. Skogsbrand torde i naturskogslandskapet haft stor betydelse för utformningen av skogsekosystemen.

Ytformerna och våtmarker

De långsträckta fastmarksryggarna utgörs av dödismorän på ett underlag av Värmlandsgraniter. Den tydliga och långsträckta ryggformen kan ha sin orsak i ett system av sprickor i den smältande ismassan.

Moränryggarnas landskapspräglade effekt förstärks av att mellanrummen ofta upptages av särpräglade våtmarker, bestående av långsträckta vattenflöden och kärr med flarkar och flarkgölar. En rad andra myrtyper finns också, såsom soligena kärr, topogena kärr, sluttande mosse, svagt välvd tallmosse och excentriskt välvd mosse. Merparten av myrkomplexet bär nordlig prägel.

Flora och fauna

Markerna är mestadels magra (genomsnittsbonitet 3m³sk/ha) med en skogsvegetation som till 82% består av tall. Även myrmarkerna är till stor del bevuxna med tall.

Frekvent i området finns även sumpskogsbestånd av varierande omfattning.

Markvegetationen präglas också av de magra förhållandena. Myrarna är av fattig-medelrik typ med arter som Taggstarr, Kallgräs, Vitag och Storsileshår i de fattigare delarna. I rikare partier tillkommer arter som Småsileshår, Gräsull, Brunag, Myggblomster, Sumpnycklar, Dvärglumner och Björnbrodd. Den sistnämnda växer här på sin sydligaste kända svenska lokal.

I de komplexa våtmarkerna är fågelfaunan rik. Bl.a häckar Smålom, Trana, Ljungpipare, Gluttsnäppa, Grönbena samt Spillkråka, Tretåig hackspett och Slaguggla. Dessutom har Jorduggla, Varfågel och Småspov siktats under häckningstid.

Flera nordliga dagfjärilsarter är kända härifrån såsom Klintvisslare och Gulfläckig glanssmygare. Av vedlevande skalbaggar bör nämnas Raggbock, Bronshjon och Skrovlig flatbagge. Slutligen förtjänar den ovanliga vedsvampen Laxgröppa ett omnämnande. Den har en av sina fåtaliga växtplatser i landet här och kräver gamla, grova och gärna brända tallågor för sin existens.

Älg- resp rådjurstammen ligger på en låg nivå medan tjäderpopulationen är rel. stark enl lokala kännare. Björn, lo och varg förekommer i området.

Historik

I naturskogslandskapet var skogsbranden med stor sannolikhet en framträdande ekologisk faktor här. Spår av tidigare skogsbränder förekommer på en rad platser. Speciellt i anslutning till Tallåshöjden finns äldre skogsbestånd präglade av bränder. En av de största fastmarksryggarna bär också det talande namnet "Brända åsen".

Oaktat trakten idag har en stark vildmarksprägel har markanvändningen en lång historia. De första människorna i trakten kan spåras till en period för fem-sextusen år sedan. Vid Storsjöns norra strand - ca 2 km söder reservatsgränsen samt vid sjön Nains norra strand, 5-6 km åt NV finns fynd av redskap, redskapstillverkning samt eldstäder som daterats till denna period. Anmärkningsvärt är att en del av råvaran för redskapstillverkningen utgjordes av flinta. Rester av fångstgropar kan finnas på ömse sidor av Fräkensjöns norra ände. Fångstgroparnas datering är oklar.

I trakten bosatte sig finska invandrare ("svedjefinnar") under tidigt 1600-tal. Den förste finnen skulle ha slagit sig ner på Laggåsen, ca 5 km väster reservatsområdet. I det magra landskapet torde befolkningen varit begränsad men spår av extensiv markanvändning finns dock av olika slag. En rad platsnamn - i trakten - utgör en typ av vittnesbörd. Belägg finns också för slåtter och bete på myrmarker medan däremot myrodlingar eller svedjefall inte är kända inom reservatsområdet. Vissa myrområden tros ha varit mer givande för slåtter och bete än andra. Myrarna i anslutning till Fräkensjön och de kring småtjärnarna norr Tallåshöjden tros ha varit speciellt givande och påstås ha lockat avlägset boende torpare att släppa sina kreatur här.

Järnet bröt bygd även i denna trakt. Bruksrörelsen vid Uddeholm expanderade och 1746 byggdes två hamrar vid Uvåns utlopp i Uppämten, ca 6-7 km väster

**Länsstyrelsen
Värmland**

Miljöenheten

7(12)

reservatsområdet. Hanteringen förutsatte stora mängder träkol, vilket gjorde skogen intressant som råvarukälla och arbetsplats. "Urskogen" ändrade karaktär. Ytterligare användning av skogsråvaran utvecklades i början av 1800-talet när exporten av "mastträd" samt timmer och sågade trävaror ökade. Bruket av skog var nu av betydelse inte enbart som del i järnhanteringen utan även som självständig näringsgren.

Man började även genomföra skogsinventeringar och upprätta "Skogshushållningsplaner". Den första skogsindelningen på Laggåsen gjordes 1856-1857, troligen på uppdrag av landshövdingeämbetet i Värmland. Ytterligare skogsindelningsplaner gjordes i flera omdrev under 1800-talet och början av 1900-talet. I planen för 1918-43 står bl.a. att....avverkningarna skall koncentreras till traktthuggning....och....blädning rekommenderas i de många olikåldriga bestånden. "Beredningshuggningar" (en sorts självföryngringsmetod(?) kan i viss mån ha nyttjats inom de "block" som berör det som nu är reservatsområdet. (Beståndet nr 3112 enl länsstyrelsens underlagsmaterial i ärendet) kan vara ett exempel på kvarlevor efter en sådan "beredningshuggning"). Mellan 1916 och 1921 höggs sannolikt stora mängder med gammelskog inom området.

Av en eller annan anledning blev enstaka bleckade träd kvar. I bleckan kan det sitta ett märke i form av en biskopsmössa, vilket var det märke som användes på kyrkans mark. Märken liknande en kungakrona har också hittats.

Kolvedshuggning och kolning fortsatte parallellt med timmeravverkningarna, men nu i gallringsbestånd. Som exempel på kolningens omfattning kan nämnas att "kolningsjournalen" från Laggåsen redovisar att ca 200 milor restes och kolades under perioden 1885-1901 inom "Block 5", dvs Tallåsområdet. Kolbottnar och rester av kolarkojor finns spridda över hela Laggåsskogen.

En viss flottning har också förekommit i området. Vid Kisjön – i reservatsområdets västra kant – samlades virke för flottning till Uvån i Kisjö-älven som flottningsrensats i slutet av 1800-talet.. I Kisjöns utlopp finns ännu resterna kvar efter flottningsdammen. Och strax söder om Fräkensjön finns rester av dämmen som användes för att lagra vatten inför virkessläppen.

På en del platser syns de gamla hästkörningsvägarna där virket fraktades till flottningslederna. Det är mest på tallbevuxna myrar i de östra delarna som spåren finns kvar.

Taxeringslinjer kan ibland förväxlas med vägar då inte heller de har växt igen överallt. Tax-linjerna är dock raka och ligger med ca tolvhundra meters mellanrum i nordsydlig riktning och med ca trehundra meters mellanrum i östvästlig riktning. Gränsen mellan Laggåsen och angränsande marker i öster var omtvistad. Tallåsröset (i östligaste delen av reservatet) inritades av Commisions-lantmätaren Adolf Fredric Stenbeck, men röset revs i en gränskonflikt i början av 1900-talet. Det sattes dock senare upp igen. Den som sett dagens röse i terrängen kan ana dess symbolvärde

Länsstyrelsen Värmland

Miljöenheten

En summering; Påverkan av svedjebruk och bruksepoken på 1600 och 1700-talen kan synas stor och förödande för den biologiska mångfalden. Sannolikt var dock påverkan under denna period rel. begränsad.

Slakt av urskogstallar under 1880- början 1900-talet hade sannolikt större inverkan, men möjligheten av att de fallna bjässarna till en del ersattes genom självsådd kanske kan vara en tröst.

Förekomsten av spår efter ”arbetsföretag typ flottledsrensningar” är marginell inom reservatsdelen. Dock kan förutsättningarna för öringsbestånden i Kisjöälven ha blivit starkt försämrade.

Elden som ekologisk faktor har begränsats, kanske främst indirekt, genom att mängden torrträd minskat i samband med avverkningar och skogsvård.

Slåtter och betesdrift under 17-, 18-, och 1900-talen torde endast i begränsad omfattning ha påverkat markerna inom reservatsområdet. Främst var vissa myrstråk intressanta för djurhållningen och markerna låg långt bort från bebyggelsen. Några anläggningar för att påverka foderproduktionen kan inte spåras vare sig i litteraturen eller i terrängen.

Sentida skogsbruksåtgärder motsvarar väl vad som var ”normalt” i skogssverige fram till 1990-talet; kalhyggen - även i sumpskogspartier, monokulturer och stereotypa gallringar. Delar av dagens ”medelålders” skogar kan dock ha sitt ursprung i självsådder under ”urgamla träd” i en ”beredningshuggning”. Dagens skog – i reservatsområdet - består till 61% av bestånd över 110 år ålder och till 79% av skog över 70 års ålder. Delar av området är sumpskog med begränsad påverkan av moderna skogsavverkningar. Och nyckelbiotoper finns noterade i spritt förband över området. Här finns även en gammal lövbränna.

Ärendets bakgrund och beredning.

Sedan området uppmärksammats genom den länsomfattande myrinventeringen på 1970-talet gjordes inom länsstyrelsen ansatser till reservatsbildning. Begränsad kännedom om det svåröverskådliga och heterogena området och framförallt prioritering av andra reservatsobjekt gjorde dock att arbetet fick vänta. I samband med budgetarbete 1994/95 prioriterades området och naturvårdsverket beviljade länsstyrelsen dessutom särskilda utredningsmedel.

Utredningsarbetet har omfattat

- *Biologisk studie - uppdrag Per-Åke Lonnfors - genom sammanställning befintligt material samt särskild nyckelbiotopinventering, 1995-96
- * Kompletterande flygbildstolkning - uppdrag Louise Grundéus - utifrån den landsomfattande Våtmarksinventeringens (VMI) material.
- * Sammanställning av historiska dokument för belysning av tidigare markanvändning i trakten. Uppdrag Magnus Lövgren
- * Databearbetning skogsbruksplanematerial mm genom länsstyrelsens GIS-funktion

Miljöenheten

Utredningsarbetet hade som en utgångspunkt att hela myrkomplexet, dvs även angränsande delar därav i Filipstads och Malungs kommuner skulle ingå i en reservatsbildning.

Stor del av utredningsarbetet har bestått i databearbetning av tillgängligt material. Inledningsvis ägnades åtskillig tid åt diskussioner om upphandling av extern sakkunskap för att ta fram databaser och digitalisera kartmaterial. Så småningom valdes möjligheten att bearbeta materialet som ett praktiskt exempel i utvecklingen av länsstyrelsens egen GIS-funktion. Resultatet har blivit en databas där samordning skett av skogsbeskrivningar från tre olika förvaltningar. Samordningen har möjliggjort analys oberoende av ägargränser. En typ av bearbetning innebär att vissa faktorer (t.ex. delområden med lövskog, sumpskog eller nyckelbiotop) kan separeras och skrivas ut på en "tema-karta". Renodling av olika parametrar har väsentligt ökat möjligheterna till överblick över det stora och komplexa undersökningsområdet.

Genom samarbete med extern expertis har vidare databasen för beståndsbeskrivning kunnat samköras med dataprogram för skogsvärdering. Resultat kan skrivas ut som skogvärden för delområden. Därmed har också kostnaderna för en rad olika avgränsningsförslag kunnat analyseras och jämföras.

Under utredningsarbetet har kontakt skett med representanter för de tre berörda skogsförvaltningarna. Kontakt har också hållits mellan de två berörda länsstyrelserna i Karlstad resp Falun. Utredningsarbetet har mestadels genomförts av länsstyrelsen i Värmland men samråden har tidvis intensifierats.

Allmänt informationsmöte i Hagfors har genomförts dels 1995-04-07 dels 1998-01-30. Samråd med Naturvårdsverket har bl a skett för presentation av underlagsmaterialet 1998-01-26.

För att möjliggöra ett ekologiskt restaureringsarbete och samtidigt begränsa kostnaderna för naturvårdens markdisposition har diskuterats förslag till viss anpassning av reservatsbestämmelserna för markanvändningen. Förslaget inrymde således möjligheter till fortsatt skogsbruk i vissa delområden under en övergångsperiod kombinerat med ekologiskt motiverade bränningar av restbestånd.. Dessa föreslagna möjligheter har dock övergivits.

I slutskedet har planeringsarbetet inriktats på markförvärv av den del av objektet som ligger på kyrkans mark på Värmlands-sidan. Naturvårdsverket hade i detta läge uttryckt viss tvekan till de delar av objektet som ligger på bolagsmark i dels Hagfors kommun inom STORA:s Torsby-förvaltning, dels i Filipstads resp Malungs kommun inom Ludvika-förvaltningen. Naturvårdsverkets tvekan grundades på det förhållande att bolagsmarken till stor del bär Contorta-planteringar. Frågan om hur dessa ungskogsbestånd skall bedömas och behandlas i ett längre perspektiv är fortsatt föremål för en principiell diskussion.

Länsstyrelsen Värmland

Miljöenheten

De marker som ligger på Värmlandssidan inom fastigheten Laggåsen 1:1 får därmed bilda första etappen i säkerställandet av den naturliga helhet som myrkomplexet utgör.

Inom ramen för ärendets beredning arrangerades även en exkursion i området. 15:e sept år 2000 lotsades således naturvårdsverkets representanter med begränsad marginal förbi en björn i trakterna av Tallåshöjden. Och den 16:e sept gick en större grupp, där även representanter för markägarna ingick, en dagsmarsch via utsiktspunkten på Tallåshöjden förbi Tusentjärnarnas flarkgölar och Fräkensjöns stränder åter till fast mark vid "Fräkensjökorset".

Slutförhandlingar för överenskommelse om ekonomisk kompensation för det intrång reservatsbildningen innebär, för kyrkans fastighet, har uppdragits åt Svensk Fastighetsvärdering (SVEFA), kontoret i Karlstad

Reservatsförslaget har remitterats enligt sändlistan, bilaga 6.

Synpunkter i remissomgången

Skriftliga svar har inkommit från

- * Länsstyrelsen i Dalarna
- * Laggåsens Jaktklubb
- * Jägareförbundet Värmland-Örebro
- * Hagfors kommun

Inkomna yttranden redovisas i sammanfattad form och kommenteras i bilaga 7.

Länsstyrelsens bedömning och överväganden

Fräkensjömyrarna är en synnerligen värdefull myr-skogsmosaik med representativa exempel på en rad olika myrtyper.

Några naturtyper är utpekade i EU:s s.k "habitatdirektiv". Dessa är dels

**Västlig Taiga* (typ 9010), **Skogbevuxen myr* (typ 91D0), ** Öppna, svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn* (typ 7140), ** Aapamyrr* (typ 7310) samt ** Dystrofa sjöar och småvatten* (typ 3160)

Området har medtagits som kandidat till Sveriges bidrag till europeiska nätverket "Natura 2000". Området omfattas därför av Miljöbalkens 7Kap 28-29 §§ samt

Förordnande om områdesskydd 16-20 §§, där det stipuleras att Länsstyrelsen för sådant område har ansvar att möjliggöra att en gynnsam bevarandestatus bibehålles eller återställs för berörda livsmiljöer eller arter.

Speciellt framträdande är de väl utvecklade strängflarkkärr som i långa stråk präglar hela landskapet. Myrkomplex av denna typ – s.k. "Aapamyrr"- är en naturtyp som särskilt prioriteras i EU:s naturvårdsarbete.

I de komplexa våtmarkerna är fågelfaunan rik. Av fågelarter som noterats för området är 14. st upptagna i EU:s fågeldirektiv (Rådets direktiv 79/409/EEG av den 2 april 1979 om bevarande av vilda fåglar).

En god illustration till områdets karaktär och naturvärden är förekomsten av de stora rovdjuren björn, varg och lo i området. Av dessa arter är varg och lo medtagna i EU:s Art- och habitatdirektiv (Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter).

Delar av området klassades högt av Hugo Sjörs inom ramen för en länsomfattande och översiktlig myrinventering under 1970-talet. Under samma period genomfördes en länsomfattande myrfågelinventering varvid detta område placerades i högsta klass (Björn Ehrenroth).

Vid urval av naturvårdens riksobjekt på 1980-talet medtogs Fräkensjömyrarnas myrskogslandskap (SNV Rapport 3771, 1991). Området är också medtaget (med beteckning S11) i Naturvårdsverkets Myrskyddsplan för Sverige (1994).

Myrar, tjärnar, sjöar och vattendrag bildar tillsammans med stråk av fastmark en landskapsenhet som till väsentlig del också avgränsas av naturliga vattendelare. Denna helhet bör långsiktigt återgå till ett tillstånd som kan illustrera naturskogslandskapets strukturer, biologiska innehåll och ekologiska processer. Därför bör området långsiktigt undantagas från skogsbruk och andra arbetsföretag.

Genom områdets storlek och allmänna beskaffenhet och dess läge i förhållande till bebyggelse och större kommunikationsleder har området goda förutsättningar erbjuda besökare upplevelse av "vildmark".

Dagens skogsbestånd är till betydande del kulturpåverkade. Ett särskilt åtgärdsprogram behöver därför utformas och verkställas i syfte att påskynda utveckling av skogsvegetationen åter i riktning mot "naturtillståndet". Eftersom skogsbrand här har varit en viktig ekologisk faktor i naturskogslandskapets utveckling bör bränning också ingå som en viktig del i ett skötselprogram.

Ändamålet med reservatet är att bevara ett naturområde med dess värdefulla myrkomplex, hydrologi och biologiska mångfald. Ändamålet är även att utveckla skogsvegetationen i en riktning där denna långsiktigt närmar sig de strukturer, biologiska innehåll och processer som motsvarar naturskogslandskapets ekosystem i denna region. Vidare är ändamålet att värna om områdets vildmarkskaraktär.

Ändamålet skall nås genom att

- * området undantages från virkesproducerande skogsbruk samt andra arbetsföretag som påverkar mark och vegetation
- * Skogsbranden skall användas som ekologisk faktor enl särskilt åtgärdsprogram
- * Ytterligare studier av områdets flora, fauna och historia görs som underlag för framtida revidering av skötselplan
- * Områdets nyttjande för allmänhetens friluftsliv sker så att detta inte strider mot bevarandemålen och negativt påverkar områdets vildmarkskaraktär.

Reservatsbildningen innebär inte direkt hinder för jakt och fiske enligt allmänt gällande regler. Inga viltvårdande åtgärder skall dock utföras inom reservatsområdet. Vidare får inte skjutorn eller motsvarande anläggningar uppföras. Inte heller skall skjutgator röjas. Uttransport av fälld älg (eller annat större villebråd) skall ske så att markskador och bestående spårbildning ej uppkommer.

Frågan om jakt på skogsfågel (tjäder, orre, järpe och ripa) har särskilt uppmärksammats i remissomgången. Efter särskilt övervägande har länsstyrelsen valt att nu acceptera jakt på skogsfågel. Länsstyrelsens ambition är därvid att upplåta jakten till Ortsbor. Ett villkor för skogsfågeljakten är att jakträttsinnehavare årligen redovisar avskjutningsstatistik. Inventeringar av skogsfågelpopulationerna inom reservatet förväntas kunna ske i samverkan mellan jakträttsinnehavare och naturvårdsförvaltaren.

Det är länsstyrelsens förhoppning att detta reservatsbeslut kan följas av ytterligare beslut om naturskydd för andra delar av myrkomplexet som ligger i angränsande marker, såväl i Värmland som Dalarna.

Sammanfattning

Länsstyrelsen gör bedömningen att detta är ett synnerligen skyddsvärt område. För att uppnå gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som ingår i området finner länsstyrelsen att naturreservat med redovisade föreskrifter och skötselplan är en lämplig skyddsform.

Genom reservatsbildningen säkerställs ett naturområde som

- * hyser ett sammanhängande myrkomplex av särpräglad typ
- * kan utgöra livsmiljö för växt- och djurarter vilka i övrigt är missgynnade
- * genom sin storlek, läge och karaktär kan ge vildmarksupplevelser..
- * långsiktigt kan illustrera naturskogslandskapets strukturer, biologiska innehåll och ekologiska processer.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljödepartementet, se bilaga 6.

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Ingemar Eliasson. Föredragande har varit byrådirektör Per Åhgren. I den slutliga handläggningen har även deltagit chefsjurist Lars-Ove Olsson samt naturvårdsdirektör Lars Furuholm.

Ingemar Eliasson

Lars Furuholm